

wyd. jubileuszowe 1928 - 1948 8¹ wydań
 Nakładem "Ars Christiana",
 Warszawa 1953 1 wydanie
 Nakładem Wydawnictwa św. Krzyża,
 Opole 1959-1985 8 wydań
 "Nasza Przeszłość" Kraków 1986 1 wydanie
 Wydawnictwo ITKM Kraków 2001 1 wydanie
 Razem 40 wydań

Wykaz skrótów:

Rps - rękopis, t. - tekst, m. - melodia, C - Celebrans,
 W(O) - Wszyscy, K(C) - Kantor, S - Schola, (r) - rytm
 zmieniony, = znak powtórzenia.

¹ Z powodu zniszczenia w czasie okupacji Archiwum Wydawnictwa mogłem oznaczyć ilość wydań tylko na podstawie dostępnych mi datowanych egzemplarzy Śpiewnika (przyp. ks. W. Świerczek CM).

PIEŚNI NA ADWENT

Dwie główne idee adwentowe podzieliły ten okres na dwie części: pierwsza do 16 grudnia akcentuje oczekiwanie na drugie przyjście Chrystusa w dniu ostatecznym; druga część od 17 grudnia jest czasem duchowego przygotowania na uroczyste obchody Narodzenia Pańskiego. Podział ten widoczny w tekstach liturgicznych, daje się również zauważyć, choć mniej wyraźnie, w pieśniach adwentowych. Na swój sposób stwarzają one klimat radosnego i pobożnego oczekiwania na spotkanie Chrystusa „przy żłóbku”, a kiedyś w wieczności.

Część pierwsza - do 16 grudnia:

1 Błogosławiona jesteś, Maryjo

t.i.m.: ks. W. Kądziała

1. Bło - go - śla - wio - na je - steś, Ma -
 ry - jo.* I wy - wyż - szo - na przez Pa - na.*
 On wiel - kich rze - czy w To - bie do - ko - nał,*
 Nie - po - ka - la - na.

2 - Śpiewnik...

2. Ty, któraś Słowo z wiarą przyjęła, * By w Tobie Ciałem się stało. * Zrodziłaś światu Jutrzenkę Nową, * Przedwieczną Światłość.

3. Bądź nam obroną, Bogarodzico, * Gdy się błakamy w ciemności. * Do światła wiary prowadź na nowo, * Drogą świętości.

2

Czekam na Ciebie

m.: ks. Z. Piasecki

1. Cze - kam na Cie - bie, Je - zu mój ma - ły,*
 Ci - che bła - ga - nia ku nie - bu ślę.*
 Two - je - go przyj - ścia cze - ka świat ca - ły.*
 Ser - cem go - rą - cym przy - zy - wa Cię.*
 Spójrz, tę - sknio - ny na tej zie - mi,*
 Przy - bądź, Je - zu, po - ciesz nas!.*
 Szcze - rze ko - chać Cię bę - dzie - my.*

Przyjdź, o Je - zu, bo już czas!

2. Usłysz, Maryjo, głos Twoich dzieci, * Tyś naszą Matką na każdy dzień. * O daj nam Słońce, które rozświeci * Grzechu i błędu straszliwy cień. * Spójrz, tęskniony na tej ziemi, * Daj nam Zbawcę, Dziecię Twe. * My dla Niego żyć pragniemy, * Jemu damy serca swe.

3

Grzechem Adama ludzie uwikłani

t.: F. Karpiński, XVIII w.

(Klon.)

1. Grze - chem A - da - ma lu - dzie u - wi -
 kła - ni,* Wy - gna - ni z ra - ju
 wo - ła - li z o - tchła - ni.* "Spuść - cie, nie -
 bio - sa, deszcz na ziem - skie ni - wy*
 I niech z o - błó - ków zstą - pi Spra - wie - dli - wy".

2. Błakał się człowiek wśród okropnej nocy, * Bolał i nikt go nie wspomógł w niemocy, * = Póki nie przyszła wiekami żądana * Z judzkiej krainy Dziewica wybrana.

3. Ona pokorą i oczy skromnymi * Boga samego ściągnęła ku ziemi; * = Że, którego świat nie objął wielkości, * Tego dziewicze zamknęły wnętrzności.

4. Nie naszą jaką zasługą ściągniony; * Miłość Go sama wiodła w ziemskie strony; * = Wziął ciało ludzkie w nim ból, niedostatki, * Zbratał się z nami, był Synem u Matki.

5. Dajmyż Mu za to dzięki, ludu wierny; * Że kochając nas, był nam miłosierny, * = I, wznosząc ręce ku niebu jasnemu, * Śpiewajmy chwałę Bogu najwyższemu.

4 Gwiazdo morza głębokiego

Ave maris stella

staniątecka

m.: XVII w.

1. Gwia - zdo mo - rza głę - bo - kie - go,*
 Mat - ko Bo - ga naj - wy - ższe - go,*
 Pa - nien - ko, bądź po - zdro - wio - na,*
 Fur - to raj - ska o - two - rzo - na.

2. Od Aniołaś pozdrowiona, * Gdyś poczęła w sobie Pana,* Imię matki, naszej Ewy, * Odmieniaj ku pokojowi.

3. Rozwiąż związki zadłużonym, * Przynieś światło zaślepionym, * Odmień, co złe z naszej strony, * Nie wypuszczaj nas z obrony.

4. Iżeś Matką, niech poznamy! * Gdy się więc modlisz za nami, * Niechaj Cię Syn Twój wysłucha, * Ku nam grzesznym skłoni ucha.

5 Hejnał wszyscy zaśpiewajmy

t.: XVI w.

(Miod.)

1. Hej - nał wszy - scy za - śpie - waj - my,* Cześć i chwałę
 Pa - nu daj - my,* Na - boż - nie k'Nie - mu wo - łaj - my.

2. Mocny Boże z wysokości, * Ty światłem swej wszechmocności * Rozpędź piekielne ciemności.

3. Jużci ona noc minęła, * Co wszystek świat uciśnęła, * A początek z grzechu wzięła.

4. Na to Boży Syn jedyny, * By ciemności zniósł i winy, * W żywot zstąpił świętej Panny.

5. Temu Bóg dał nas w opiekę, * By czartowską zniósł z nas rękę * I piekielną odjął mękę.

6. Ten łaskawie nas przyjmuje, * Z wiecznych ciemności wyjmuje, * Światłość zbawienną gotuje.

6

Matko Odkupiciela

Alma: ant. ul. Hermanus Contractus, XI w.

t.: XIII w.

(Org.)

Mat - ko Od - ku - pi - cie - la,
Gwiaz - do mor - ska, do nie - ba

z nie - wia - st naj - sław - niej - sza,*
ścież - ko naj - proś - ciej - sza.*

Tyś jest prze - chod - nią bra - mą

do ra - ju wiecz - ne - go,* Tyś je - dy - ną na -
dzie ją czło - wie - ka grze - szne - go.

2. Racz podźwignąć, prosimy, lud upadający, *
W grzechach swych uwikłany, powstać z nich pragnący, *
Tyś cudownie zrodziła światu Zbawiciela, * Tyś sama
wykarmiła Twego Stworzyciela.

3. Panno przedtem i potem, z świata podziwieniem
* Uczczona Gabriela wdzięcznym pozdrowieniem, Racz
się wstawić, o Panno, za nami grzesznymi * Ratusz nas,
opiekuj się sługami Twoimi.

7

Oto Pan Bóg przyjdzie

Ecce Dominus veniet

m.: greg., w Polsce od XVI w. (Klon.)

O - to Pan Bóg przy - dzie, z rze - szą Świę - tych

nam przy bę - dzie,* Wiel - ka świa - tłość w dzień ów bę -
dzie,* Al - le - lu - ja, al - le - lu - ja.

8

Oto Pan przybywa

t. i m.: ks. W. Kądziała

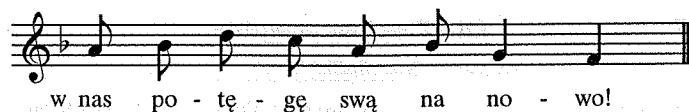
Refren

O - to Pan przy - by - wa, pro - stuj - cie

dro - gi swe - go ży - cia! 1. Poś - piesz nam, Bo - że,

z po - mo - cą,* Wy - zwól nas z pęt grze - chów na - szych.*

Po - śpiesz, a dłu - żej nie zwle - kaj,* Wzbudź

2. *Oto Pan...* O Boże, tchnij nowe życie i okaż swe miłosierdzie * Ciebie czekamy z tęsknotą, obiecanego Zbawiciela.

3. *Oto Pan...* Oto nadchodzi nasz Zbawca, aby panować nad nami * Mocą swej wielkiej ofiary, On zgładzi grzechy całej ziemi.

4. *Oto Pan...* Ukaż nam blask Twojej drogi, którą do Ciebie idziemy. * Prawdy światłością nas oświeć, byśmy zdążyli do Królestwa. *Oto Pan...*

9

Stworzycielu gwiazd świecących

Hymn św. Ambrożego *Creator alme* (IV w.)

t.: tłum. ks. S. Grochowski, XVI w. (Siedl. 3) m.: starożytna (Klon.)

2. Ty żałując świata wszego, * Śmiertelnie zachorzałego, * Przyniosłeś lekarstwo drogie, * Leczyć grzesznym rany srogie.

3. Już się miał świat ku zmrokowi, * Gdyś równien Oblubieńcowi, * Wyszedł, jako źródło z krynicy, * Z Matki, Przeczystej Dziewicy.

4. Prosim, Panie litościwy, * Przyszły Sędzio sprawiedliwy, * Broń nas, dokąd czas jest tego, * Od szatana zdradliwego.

5. Chwała Ojcu Przedwiecznemu * I Synowi Mu równemu, * I z Duchem Świętym społecznie, * Niechaj nie ustanie wiecznie.

Część druga - od 17 grudnia:

10

Archanioł Boży Gabryjel

t.: XVIII w. (Miod.)

m.: P. Studziński (Siedl. 1)

2. Panna się wielce zdumiała * Z poselstwa, które słyszała * Pokorniuchno się skłoniła, * Jako Panna świętobliwa; * Zasmuciła się z tej mowy, * Nic nie rzekła Aniołowi.

3. Ale poseł z wysokości, * Napelnion Boskiej mądrości, * Rzekł Jej: "Nie bój się Maryja, * Najszczęśliwszaś, Panno miła; * Nalazłaś łaskę u Pana, * Oto poczniesz Jego Syna.

4. "Jezus nazwiesz imię Jego, * Będzie Synem Najwyższego; Wielki z strony człowieczeństwa * A niezmierny z strony Bóstwa, * Wieczny Syn Ojca wiecznego, * Zbawiciel świata całego".

11

Boże wieczny, Boże żywy

t.: XVII w. (Miod.)

m.: (Klon.)

1. Bo że wiecz - ny, Bo - że ży - wy,* Od - ku - pi - cie -
lu praw - dzi - wy.* Wy - słu - chaj nasz głos pła - czli - wy.

2. Któryś jest na wysokości, * Schył nieba, użycz litości * Spuść się w nasze głębokości.

3. O niebieskie góry srogie, * Spuśćcie rosę na ubogie, * Dajcie nam Zbawienie drogie.

4. Nie trzymajcie Przejrzanego, * Chmury, swoim dżdżem naszego * Przynieście Sprawiedliwego.

5. Przyjdź co rychlej, Miłosierny; * O Boże, człowiek mizerny * Ciebie czeka, Tobie wierny.

12

Głos wdzięczny z nieba wychodzi

Creator alme siderum

t.: XVII w.

m.: greg. (Miod.)

1. Głos wdzię - czny z nie - ba wy - cho - dzi,*
Gwia - zdę nam no - wą wy - wo - dzi,*

Któ - ra roz - świe - ca ciem - noś - ci,*
I od - kry - wa na - sze zło - ści.

2. Z różdżki Jesse kwiat zakwita, * Który zbawieniem świat wita; * Pan Bóg zesłał Syna swego, * Przed wieki narodzonego.

3. Ojcowie tego czekali, * Prorocy przepowiadali, * Że się Bóg światu miał zjawić, * Od śmierci człeka wybawić.

4. Wnet Anioł Pannie zwiastował, * O czym Prorok prorokował: * Iż miał powstać Syn zanego * Plemienia Dawidowego.

5. Weselcie się ziemskie strony! * Opuściwszy niebios trony, * Bóg idzie na te niskości, * Z niewymownej swej litości.

6. Weselcie się wszyscy święci! * I wy, ludzie smutkiem zdjęci; * Idzie na świat Odkupiciel, * Strapionych wszystkich Zbawiciel.

13

Mądrości, która

O sapientia

Siedem antyfon adwentowych

m.: (Miod.)

1. Mą - dro - ści, któ - ra z Bo - żych ust wy - pły - wasz,*
Wszys - tko u - rzą - dzasz, ze - wsząd cel do - by - wasz;*

Przy - bądź i na - ucz nas dróg roz - tro -

pno - ści,* Wie - czna Mą - dro - ści.

2. O Adonai! Wodzu Izraela, * Coś go wybrał z rąk
nieprzyjaciela, * Przybądź upadłym pod ciężkim brzemie -
niem, * Z silnym ramieniem!

3. Korzeniu Jesse! Tyś chorągwią ludów, * Zamkną
króle na widok Twych cudów: * Przybądź i pośpiesz, użal
się złej doli, * Wybaw z niewoli!

4. Kluczu Dawidów! Izraela Boże, * Co Ty otwo -
rzysz, nikt zamknąć nie może; * Przybądź, a wyведź mo -
cą Twej prawicy * Więźniów z ciemnicy! *

5. O Wschodzie ranny! światło wiekuiste, Sprawie -
dliwości słońce promieniste, * Przybądź i oświeć w ciem -
nościach siedzące * Nędznych tysiące!

6. Królu narodów! Tyś ich upragnieniem, * Tyś jest
węgielnym jedności kamieniem, * Przybądź, niech czo -
wiek przez Ciebie stworzony, * Będzie zbawiony!

7. Emanuel! Królu! Prawodawco, * Oczekiwanie na -
rodów i Zbawco; * Przybądź i nasze wysłuchaj wołanie, *
Boże, nasz Panie!

14

Niebiosa, roś

(Klon.)

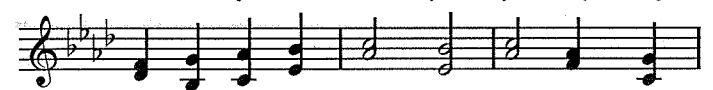
Nie - bio - sa, ro - sę spuść - cie nam z gó - ry;

Spra - wie - dli - we - go wy - lej - cie

Chmu - ry. 1. O, wstrzy - maj, wstrzy - maj,

Two - je za - gnie - wa - nie.* I grze - chów

na - szych za - pom - nij już Pa - nie.

2. Niebiosa... O, spojrzij, spojrzij na lud Twój znęka -
ny * I ześlij Tego, co ma być zesłany.

3. Niebiosa... Pociesz się, ludu, pociesz w twej niedoli,
* Już się przybliża kres twojej niewoli.

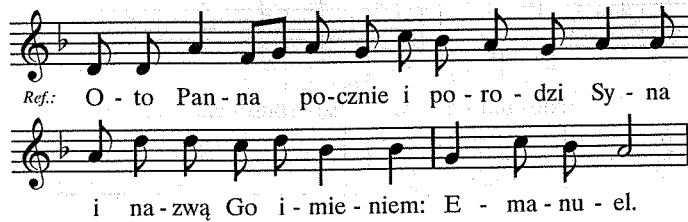
4. *Niebiosa...* Roztwórz się, ziemio, i z łona twojego
* Wyдай nam, wydaj już Zbawcę naszego!

15

Oto Panna pocznie

t.: Łz 7,14

m.: M. Próphette

Ref.: O - to Pan - na po - cznie i po - ro - dzi Sy - na
i na - zwał Go i - mie - niem: E - ma - nu - el.

Za dni Jego zakwitnie spra - wie - dli - wość
i wielki pokój, aż księ - życ nie zgaś - nie.

2. Będzie panował od morza do morza, * Od rzeki aż po krańce ziemi. * Ref.

3. Wyzwoli bowiem biedaka, który Go wzywa, * I ubogiego, co nie ma opieki. * Ref.

4. Zmiłuje się nad biednym i ubogim, * Nędzarza ocali od śmierci. * Ref.

16

Po upadku człowieka grzesznego

t. i m.: XVI w. (Miod.)

1. Po u - pad - ku czło - wie - ka grze - szne - go,*

U - za - lił się Pan stwo - rze - nia swe - go:*

Ze - słał na świat Ar - cha - nio - ła cne - go.

2. "Idź do Panny, imię Jej Maryja, * Spraw poselstwo; Zdrowaś, łaski pełna, * Pan jest z Tobą, nie bądźże troskliwa".

3. Panna natenczas psalterz czytała, * Gdy pozdrowienie to usłyszała; * Na słowa się anielskie zdumiała.

4. Archanioł, widząc Pannę troskliwą, * Jął Ją cieszyć mową łagodliwą: * "Panno, nie lękaj się, Pan jest z Tobą.

5. Znalazłaś łaskę u Pana swego, * Ty się masz stać Matką Syna Jego, * Ta jest wola Boga wszechmocnego".

17 Spuście nam na ziemskie niwy

t.: XVIII w.

(Miod.)

1. "Spuść - cie nam na ziem - skie ni - wy* Zbaw -
Świat przez grze - chy nie - szczę - śli - wy,* Wo -
cę z nie - bios o - bło - ki",* Gdy wśród
łał w no - cy głę - bo - kiej,* - Czarł pa -
prze - klęń - stwa od Bo - ga* A ciężkie prze - wi -
no - wał, śmierć i trwo - ga,*
nie - nia* Zam - kły bra - my zba - wie - nia.

2. Ale Ojciec się zlitował * Nad nędzną ludzi dolą, *
Syn się chętnie ofiarował, * By spełnił wieczną wolę; *
Zaraz Gabryel zstępował * I Maryi to zwiastował: * Iże z Du -
cha Świętego * Pocznie Syna Bożego.

3. Panna przeczysta w pokorze * Wyrokom się pod -
daje, * Iszczą się wyroki Boże, * Słowo Ciałem się staje.
* Ach! Ciesz się, Adama plemię, * Zbawiciel zejdz na
ziemię; * Drż, piekło, On twe mocy * W wiecznej po -
grąży nocy.

4. Oto się już głos rozchodzi: * Wstańcie bracia
uśpieni! * Zbawienie nasze nadchodzi, * Noc się w jasny

dzień mieni. * Precz odtąd dzieła niecnoty, * Wylęgnione
wśród ciemnoty: * Niech każdy z nas w przyszłości *
Zbroję wdzienie światłości.

18 Zdrowaś bądź, Maryja

Ave hierarchia (z XV w.)

1. Zdro - waś bądź Ma - ry - ja,* Nie - bie - ska li - li - ja,*
Pa - nu Bo - gu mi - ła,* Mat - ko li - toś - ci - wa; *
Tyś jest na - sza u - ciecz - ka,* Naj - świę - tsza Ma - ry - ja.

2. Maryja wilebna, * Ukaż drogę pewną * Przykaza -
nia Twego * Boga Wszechmocnego, * On ci wszystka na -
dzieja * Zbawienia naszego.

3. Łaskiś pełna Pańskiej, * Czystości anielskiej, *
Pannaś nad pannami, * Święta nad świętymi, * O naj -
świętsza Maryja, * Módl się dziś za nami.

4. Pełna wszech światłości, * Wielkiej pokorności, *
Bez grzechuś poczęła, * Wielką sławę wzięła, * Przez
Twoje narodzenie * Wziął świat pocieszenie.

5. Pan stworzył Adama, * Ojca wszystkich ludzi, *
Z niego Ewę matkę, * Co zgrzeszyli jabłkiem * Aleś Ty
naprawiła, * Czym Ewa zgrzeszyła.

BOŻE NARODZENIE

Treścią obchodów świąt Bożego Narodzenia jest tajemnica Wcielenia i Objawienia się światu Boga-Człowieka. Tajemnice te na swój sposób opiewają pieśni bożonarodzeniowe, zwane kołędami, brzmiały one radością z przyjścia na świat Wcielnego Boga i zachęcają do otwierania Mu swoich serc: "Miłość Twoja to sprawiła, iż Cię do nas sprowadziła, abyśmy Cię miłowali"; "otwórzmy do serc Jezusowi wrota, niech w nich Boskie Dziecię zagości"; "On daje siebie, chwała na niebie".

19

Ach, ubogi żłobie

t.: XVIII w. (Miod.)

m.: P. Studziński (Siedl. 1)

1. Ach, u - bo - gi żło - bie,* Cóż ja wi - dzę

w to - bie?* Droż - szy wi - dok niż ma nie - bo,*

W ma - leń - kiej o - so - bie,* Droż - szy wi - dok

niż ma nie - bo,* W ma - leń - kiej o - so - bie.*

2. Zbawicielu drogi,* Także to ubogi!* = Opuściłś śliczne niebo,* Obrześ barłogi.

3. Czyżes nie mógł sobie* W największej ozdobie* = Obrac pałacu drogiego,* Nie w tym leżeć żłobie?

4. Na twarz upadamy,* Czołem uderzamy,* = Witając Cię w tej stajence* Między bydłami.

5. Zmiłuj się nad nami,* Obmyj z grzechów łzami* = Przyjmij serca te skruszone,* Które Ci składamy.

20

Ach, witajże, pożądana

(Miod.)

1. Ach, wi - taj - że, po - żą - da - na per - ło dro - ga

Gdy świat ca - ły u - pra - gnio - ny A - niel - skie - go

z nie - ba.*

chle - ba!* W cie - le ludz - kim Bóg jest skry - ty*

Na po - karm lu - dziom ob - fi - ty;* Cia - łem kar - mi,